

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНИЙ ЕКСТРЕМІЗМ І ПРОТЕСТНІ РУХИ**

Освітньо-професійна програма Політологія
спеціальність 052 Політологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь магістр

Розробник:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Некряч Анастасія,

д. політ. н., професор, професор кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Політичний екстремізм і протестні рухи вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	«Кратологія», «Державна політика», «Політичний консалтинг»

1. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів знань з теорії і практики політичного екстремізму та протестних рухів, аналізу та вимірів основних факторів, які впливають на їх виникнення та розвиток на національному та світовому рівнях.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти знань щодо історичних передумов виникнення екстремістських та протестних рухів; теоретичних обґрунтувань їх існування; етапів їх розвитку; особливостей екстремістських та протестних рухів в сучасних умовах; формування компетентностей емпіричного дослідження проблем екстремізму.

загальні компетентності	спеціальні компетентності	програмні результати
ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	СК 03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК 04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому,	ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень. ПРН 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.. ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї

	національному, європейському та глобальному рівні.	та	міждисциплінарних напрямів урахуванням економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	3
--	--	----	---	---

Програма та структура навчальної дисципліни
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи навчальної дисципліни. Поняття та основні форми політичного екстремізму.	12	2	4	6
Тема 2. Політичний тероризм як прояв політичного екстремізму.	12	2	2	8
Тема 3. Ідеологія політичного екстремізму та тероризму.	12	2	2	8
Тема 4. Сепаратизм як форма політичного екстремізму.	12	-	2	10
Тема 5. Релігійний екстремізм.	12	2	2	8
Тема 6. Міжнародний тероризм як форма політичного екстремізму.	12	-	2	10
Тема 7. Теоретичні характеристики протестних рухів.	12	2	2	8
Тема 8. Теорії політичних революцій як обґрунтування протестного руху.	12	2	2	8
Тема 9. Протестні рухи сучасного суспільства.	12	2	4	6
Тема 10. Розвиток протестного руху в Україні.	12	2	2	8
Усього годин	<i>120</i>	<i>16</i>	<i>24</i>	<i>80</i>

Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти								Разом	
	Опитування на семінарах		Розв'язування тестів		Виконання завдань самостійної роботи		Реферат			
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН02	9	15	2	3	3	5	1	2	15	25
ПРН04	9	15	1	2	3	5	2	3	15	25
ПРН06	9	15	1	2	3	5	2	3	15	25
ПРН08	9	15	2	3	3	5	1	2	15	25
Разом	36	60	6	10	12	20	6	10	60	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Виступи на семінарах	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	
Тема 1. Теоретичні основи навчальної дисципліни. Поняття та основні форми політичного екстремізму.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 2. Політичний тероризм як прояв політичного екстремізму.	5	-	2	-	7
Тема 3. Ідеологія політичного екстремізму та тероризму.	5	-	2	-	7
Тема 4. Сепаратизм як форма політичного екстремізму.	5	-	2	-	7
Тема 5. Релігійний екстремізм.	5	-	2	-	7
Тема 6. Міжнародний тероризм як форма політичного екстремізму.	5	-	2	10	17
Тема 7. Теоретичні характеристики протестних рухів.	5	-	2	-	7
Тема 8. Теорії політичних революцій як обґрунтування протестного руху.	5	-	2	-	7
Тема 9. Протестні рухи сучасного суспільства.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 10. Розвиток протестного руху в Україні.	5	10	2		17
Разом	60	10	20	10	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ**: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.

Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої

освіти Полтавського державного аграрного університету
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, словники, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Браїло О. Ідеологічні основи ісламістського фундаменталізму та екстремізму: історія та можливі наслідки. URL: <https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2018/2018-5-3/15.pdf>
2. Боброва А. Основні форми сучасного політичного насилля. Київ: «Світ Успіху», «Юрінком Інтер», 2005. 141 с.
3. Васильчук Є. О. Російський екстремізм в Україні : монографія. Черкаси: видавець Ольга Вовчок, 2015. 120 с.
4. Дівак В. В. Сепаратизм як феномен сучасної політики: політологічні та правові аспекти. Київ, Юридична думка. 2010. 224 с.
5. Кременовська, І. Екстремізм і радикалізм і Україні. Вільне слово, 2017. URL: <http://vilneslovo.com/екстремізм-і-радикалізм-в-україні/>
6. Тимошенко В. Політико-правова характеристика екстремізму. Journal «Science Rise: Juridical Science». 2017. № 2. С. 21-25.

Допоміжні

1. Балацька О. Сутність та специфічні риси політичного насилля як засобу здійснення влади. *Грані*. 2015. № 5. С. 172-178. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2015_5_32
2. Васильчук Є. О. Радикальні та екстремістські рухи в Україні: субкультурний контекст. *Стратегічні пріоритети*. 2013. № 2. С. 27-33.
3. Васильчук Є. О. Тенденції деструктивної діяльності суб'єктів російського екстремізму в Україні. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 97. С. 361-367.
4. Канцір В. С. Політичний тероризм як крайній захід насильств. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2015. № 813. С. 239-244.
5. Левченко Л. О. Радикалізм та екстремізм як крайні прояви нонконформної поведінки: загальнотеоретичний аспект. *Наукові праці: серія «Політологія»* 2009. Вип. 97. Том 110. С. 77-80.
6. Петренко Б. Політичний екстремізм у системі дефініцій правової і політичної науки. *Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї*. Київ. 2010. Вип. 20. С. 122-129.
7. . Auriel P., Beaud O., Wellman C. (Eds.). *The Rule of Crisis: Terrorism, Emergency Legislation and the Rule of Law* Springer International Publishing AG, 2018. 254 p

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Гаряча двадцятка: динаміка протестів антиглобалістів на самітах G20 з 2008 року і до сьогодні (інфографіка). URL: <https://www.unian.ua/politics/2016789-garyacha-dvadtstyatka-dinamika-protestiv-antiglobalistiv-na-samitah-g20-z-2008-roku-i-do-sogodni-infografika.html>
2. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
3. Міжнародна асоціація політичних наук. URL: <https://www.ipsa.org/>
4. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
7. Український незалежний центр політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.org.ua/ua/>